

8.1 Deponentní slovesa

Jn 21,13: ἐρχεται Ἰησους και λαμβάνει τον ἄρτον

– Ježíš přichází a bere chléb.

Obě slovesa ἐρχεται a λαμβανει jsou ve 3. osobě singuláru indikativu přítomnosti. Mají však odlišné koncovky. Je to proto, že ἐρχεται je z odlišné skupiny sloves nazývaných deponentní slovesa, která má svou vlastní sadu koncovek.

Většina řeckých sloves se časuje jako λω. Existují však další dvě skupiny. Jedna, slovesa zakončená na μι, obsahuje pouze několik slov a bude ponechána až na lekci 19. Další skupině, totiž deponentních sloves, se budeme věnovat v této lekci.

Deponentní slovesa se chovají jako ostatní slovesa, včetně sdílení stejného vzoru ε a σ v různých časech, ale mají pouze odlišné koncovky.

8.1.1 Deponentní koncovky

Indikativ slovesa ῥυομαι – zachraňuji

	présens	futurum	imperfektum	aorist
1. os. sg.	ῥυ-ομαι	ῥυσ-ομαι	ἔρυ-ομην	ἔρυσ-αμην
2. os. sg.	ῥυ-η	ῥυσ-η	ἔρυ-ου	ἔρυσ-ω
3. os. sg.	ῥυ-εται	ῥυσ-εται	ἔρυ-ετο	ἔρυσ-ατο
1. os. pl.	ῥυ-ομεθα	ῥυσ-ομεθα	ἔρυ-ομεθα	ἔρυσ-αμεθα
2. os. pl.	ῥυ-εσθε	ῥυσ-εσθε	ἔρυ-εσθε	ἔρυσ-ασθε
3. os. pl.	ῥυ-ονται	ῥυσ-ονται	ἔρυ-οντο	ἔρυσ-αντο

Poznámky

- Koncovky jsou zcela odlišné od koncovek slovesa λω, které zatím známe.
- Podobně jako u slovesa λω mají koncovky aoristu zvuk „a“, u ostatních časů „o“, nebo „e“.

- Podobně jako u slovesa λω jsou koncovky futura stejné jako koncovky přítomnosti.
- Koncovky – kromě 2. os. sg. – jsou si v různých časech velmi podobné.
- Přidání ε a σ má stejné charakteristiky jako u λω. Tak např. z ἀρχομαι (začínám) je futurum ἀρξομαι, imperfektum ἤρχομην a aorist ἤρξαμην.

Další způsoby slovesa ῥυομαι

		présens	aorist
imperativ	2. os. sg.	ῥου	ῥυσαι
	2. os. pl.	ῥυεσθε	ῥυσασθε
infinitiv		ῥυεσθαι	ῥυσασθαι
participium	sg.	ῥυομενος	ῥυσαμενος
	pl.	ῥυομενοι	ῥυσαμενοι

Poznámky

- Stejně jako u slovesa λω je tvar 2. os. pl. imperativu přítomnosti stejný jako tvar 2. os. pl. indikativu přítomnosti.
- Stejně jako u ostatních (= neindikativních) způsobů slovesa λω se ani zde nenachází přímnožek, ale stále zůstává σ a „a“ zvuk v koncovkách.
- Koncovky přítomnosti jsou velmi podobné koncovkám aoristu.

Participia mají charakteristické -μεν-.